

פרוטוקול מס' 321
מישיבת ועדת הכספים
יום שני, כ"ז בחשוון התשנ"ט (16.11.98), שעה 10:00

<u>נכחו:</u>	<u>חברי הוועדה:</u>	מיכאל קליינר - היו"ר
		חיים אורון
		רפי אלול
		פיני בדש
		עבד אלמאלכ-דהאמשה
		ניסים דהן
		אברהם הירשזון
		יהודה הראל
		יצחק כהן
		סופה לנדבר
		מיכאל נודלמן
		אחמד סעד
		אופיר פינס-פז
		אברהם בייגה שוחט
		שלום שמחון

<u>מוזמנים:</u>		
	אלי ישי	- שר העבודה והרווחה
	שלמה מדינה	- יועץ השר
	איתן קשמון	- משרד האוצר
	חנניה כהן	- יועץ השר
	מירב שביב	- אגף התקציבים
	נטשה מיכאלוב	- אגף התקציבים
	יצחק סודרי	- יועץ השר
	פרומן סידס	- מינהל מקרקעי ישראל
	עובדיה רחמנים	- מינהל מקרקעי ישראל
	דן זייצ'יק	- אגף תקציבים
	אריאל זיסל	- משרד השיכון
	דניאל ארטום	- משרד העבודה
	יגאל בן שלום	- מנכ"ל משרד העבודה
	ב' יפה-נוף	- משרד העבודה והרווחה
	ד' בראון	- משרד האוצר
	נ' מיכאלי	- משרד האוצר
	ה' בלינדה	- משרד האוצר

- 4080 -

יועצת כלכלית: סמדר אלחנני

מנהל הוועדה: אוור קירשנר

קצרנית: יפעת שפרכר

- סדר-היום:
1. עיסקות חליפין בין קרן קיימת לישראל לבין רשות הפיתוח - כפר מיסר - טל-אל.
 2. הצעות לסדר.
 3. שינויים בתקציב
 4. תקציב משרד העבודה והרווחה לשנת 1999.

עיסקאות חליפין בין קרן קיימת לישראל לבין
רשות הפיתוח - כפר מיסר - טל-אל

היו"ר מיכאל קליינר:

אני מתכבד לפתוח את ישיבת הוועדה. תציג את הנושא גברת סידיס פרומן.

פרומן סידיס:

מונחות לפניכם כל עיסקאות החליפין בין מדינת ישראל והרשות לפיתוח לבין הקרן הקיימת לישראל, לפי סעיף 2 (6) לחוק מקרקעי ישראל. על פי הצעות החליפין, הקרן הקיימת מעבירה בחליפין קרקע למינהל ולרשות הפיתוח כנגד קרקע שוות ערך שמעבירות מדינת ישראל, הרשות הפיתוח והמינהל. אישור הצעות החליפין יאפשרו למדינה ולרשות הפיתוח לעמוד בהתחייבויות שיש להן כלפי צדדים שלישיים, כמו למשל אישור הסכמי פיצויים שנעשו בעבר, מילוי התחייבויות לרשות הפיתוח בנהריה כלפי העירייה ושיווק קרקעות לכפרים הערביים.

שלוש שמחון:

כל חילופין מובא לאישור ועדת הכספים?

פרומן סידיס:

חילופין בין קרן קיימת לבין מדינת ישראל והרשות לפיתוח חייב את אישור ועדת הכספים.

אחמד סעד:

מי הם בעלי הקרקע לעניין הזה?

פרומן סידיס:

בעלי הקרקע זו המדינה והקרן הקיימת והן עושות את החליפין. החליפין האלה מאפשרים לנו לרשום לבעלים הסכמי פיצויים שיש לנו איתם, או לשווק קרקעות.

אחמד סעד:

פה מדובר בבעלות משותפת.

פרומן סידיס:

יש פה עיסקה בבעלות משותפת, שהחלק של הקרן קיימת הוא מאתיים ומשהו מטר. כאשר נעביר את זה למדינה ולרשות לפיתוח ניתן יהיה לשווק את הקרקע לשותפים בחלקה.

אחמד סעד:

מה עם הבעלות הפרטית?

פרומן סידיס:

השותפים בחלקה אלה הבעלים הפרטיים.

ועדת כספים
16.11.98

אחמד סעד:

אני נמנע.

היו"ר מיכאל קליינר:

אנחנו מאשרים את העיסקאות.

הצעות לסדר.

אברהם (בייגה) שוחט:

יש כל כך הרבה מסייעים מהשרים הקיימים שאומרים שהמדיניות הנוכחית של הממשלה היא הרת אסון. הבוקר הצטרף נגיד בנק ישראל לביקורת קטלנית על הממשלה. הוא אמר שהיא מוציאה כספים למטרות בלתי ראויות, כמו לחרדים ולהתנחלויות. אני רוצה להגיד לכם שהנגיד צודק. נגיד בנק ישראל, שאתה כל כך מעריץ אותו, קם ואומר שבגלל שהממשלה הזאת לא מנהלת את התקציב כמו שצריך המשק במיתון.

הבעיה היא ששר האוצר לפני עשרה ימים אמר שלא צריך לשנות את מדד האינפלציה, ואתמול בממשלה הוא אמר שכן צריך. שר האוצר אמר שלא צריך להתערב בשוק המט"ח, ואתמול בממשלה הוא אמר שצריך. אני מציע ואני מבקש, לאור העובדה שבהצגת התקציב שר האוצר בפני הוועדה אמר שלא צריך לשנות את מדד האינפלציה ולא צריך להתערב בשוק המט"ח ואתמול בממשלה הוא קם ואמר הכל להיפך, להזמין אותו הנה, כדי שנדע מה שר האוצר הזה חושב באמת ומה מדיניות הממשלה, האם מה שהוא אמר לפני 10 ימים, או מה שהוא אמר אתמול בממשלה.

היו"ר מיכאל קליינר:

מה עמדתך?

אברהם (בייגה) שוחט:

עמדתי היא שצריך להרחיב את הרצועה של האינפלציה מ-4 ל-7. לפי דעתי צריך להוריד את מה שהוועדות החליטו לתת לחרדים, וצריך להפסיק את השקעת הכספים בגבעות שאתה כל כך אוהב אותן.

רפי אלול:

הסטודנטים הרי דיברו איתך, ח"כ קליינר, והיו אצליך. מדובר פה בבעיה לא פשוטה. מדובר בעתיד של מדינת ישראל. הדבר המינמאלי שאנחנו מבקשים הוא לדון בעניינם.

היו"ר מיכאל קליינר:

אני הצעתי לדון בבעיות שלהם. אני לא בעד הפגנות. אם הייתי יודע שח"כ רביץ לא יהיה היום אז הייתי קובע דיון. היות וידעתי שהוא יהיה אז העברתי את זה אליו. אני מבין שהוא לא רצה לקיים את הדיון. אני בהחלט מוכן לדון בנושא הזה.

ניסים דהן:

גם אני שמעתי את דברי הנגיד, והייתי רוצה שהוועדה תקבע מועד לדיון בדבריו. כל התקציבים החברתיים הם בקטגוריה שהוא אמר. הוא התייחס לתקציבים למגזרים לא יצרניים, זאת אומרת שמדובר בכל המגזרים החברתיים. זאת החומרה בדברי הנגיד.

הדברים שהנגיד אמר הם דברים חמורים בשל עצמם ולא בגלל ההשלכות שיש להם על החרדים או המתנחלים. הנגיד רוצה להגן על התזה שלו שנכשלה. אמרנו לו עשר פעמים שהוא נכשל, והיום הוא רוצה להגן על זה בזה שהוא הולך ותוקף את החלשים של מדינת ישראל. לפי דברי הנגיד, כל התקציבים שלא מיועדים למחקר ופיתוח, כל התקציבים שלא מיועדים לתשתיות, כל התקציבים שלא מיועדים לחילוף או להגברת הפריזון, הם תקציבים מיותרים וחבל הזמן. זאת אומרת שאת כל משרד העבודה והרווחה, לפי דבריו,

צריך לסגור, חוץ מהמחלקה של התעסוקה. הדברים הם חמורים, ולכן הוא צריך לבוא לכאן ולהסביר את דבריו. אי אפשר שנעבור על כך לסדר היום.

חיים אורון:

אני חושב שצריך להזמין את שר האוצר. אין מחלוקת על כך שהמשק נמצא באחד הרגעים הכי קשים שלו בשנים האחרונות. אני לא מקבל את זה שאנחנו נהיה חלק מהמשחק של החתול והעכבר. מבחינת ועדת הכספים ישנו גורם אחראי על כל המדיניות הכלכלית. אין לי כוח לעוד שיעור של מבוא לכלכלה מפי הנגיד. אני מוכן לקבל את זה בכתב. אני מבקש דיון כלכלי - פוליטי עם שר האוצר, כאשר יש תקציב שלא עונה על המציאות. יש אחריות מיניסטריאלית עליונה על הכלכלה והיא מוטלת על שר האוצר. לא יכול להיות שוועדת הכספים, שהיא הוועדה שממונה על העניין הזה, יגמרו את הסיפור. בלי שר האוצר אי אפשר לקיים דיון.

אופיר פינס-פז:

השביתה של משרד העבודה והרווחה נמשכת כבר תקופה ארוכה. אני מציע לחברי הוועדה שאנחנו לא נאפשר את הדיון עם שר העבודה והרווחה. אני לא רוצה שנסיים את הדבר הזה בצורה שגרתית במובן הזה שהשביתה תמשך והמוסדות ייפגעו.

יהודה הראל:

אפשר להעביר את הכסף לא דרך המשרד?

אופיר פינס-פז:

נכון, אפשר להעביר את הכסף לא דרך המשרד.

ניסים דהן:

הבעיה היא לא בעיה של תקציב, כי גם העובדים של אותם מוסדות הם עובדי המשרד.

יצחק כהן:

שמעתי גם אני בזעזוע את דברי ההסתה של הנגיד. הנגיד היסטרי והוא מדבר מתוך היסטריה נוראה. הנגיד נכשל לאורך כל הדרך. אני קורא לנגיד להתפטר במקום להסית. הנגיד פה מסית נגד ציבורים. הוא בא לתרץ את הכשלונות שלו, שהזהירו אותו כבר 100 פעם שהדרך שלו היא דרך שלא תוביל לשום מקום. הנגיד היום נקט בשיטה של חכה ביהודי ותציל את האומה. דבריו חמורים מאוד, ולאור כשלונותיו אני קורא לו להתפטר.

אברהם הירשזון:

ראשית כל, אני מציע שהיום הוועדה תקבל החלטה למנות מועצת נגידים. זה אולי הדבר שיוכל לעזור לנו הכי הרבה.

אברהם (בייגה) שוחט:

יש היום דיון בוועדת הכנסת להעביר את זה לוועדת הכלכלה.

אברהם הירשזון:

אני מציע שזה יעבור לוועדת הכספים.

ניסים דהן:

זה נמצא בכספים כל הזמן.

אברהם (בייגה) שוחט:

החוק עבר בפברואר 1998. אני מבקש מוועדת הכנסת שתעביר את זה לוועדת הכלכלה כדי שח"כ רביץ לא יוכל לשחק עם זה.

אברהם הירשזון:

אני מבין את חוסר הברירה לפנות לוועדת הכנסת על מנת שתעביר את זה לוועדת הכלכלה. אני חושב שצריך לקבל החלטה שזה נשאר בוועדת כספים ודנים בזה ולא להעביר את זה הלאה. אני בהחלט רואה דחיפות בנושא הזה.

זה שהמדיניות של הנגיד נכשלה היום, זה היה ברור כבר לפני שנה ומשהו כאשר הוא לא ידע איך לרדת מסולם הריביות שהוא נתן אז. אני מקבל את דבריו של חיים אורון שאנחנו לא איזה שהוא פינג פונג שבאים לפה רק על מנת שנעביר תקציבים. אני חושב שראש הממשלה ושר האוצר צריכים להתייצב בפני ועדת הכספים. אני לא חושב שצריך להמשיך בדיונים שגרתיים על משרדים כאשר המצב הכלכלי של מדינת ישראל הוא כל כך גרוע, ועל כך הוועדה צריכה לתת את דעתה ולדחות כל דיון אחר.

יהודה הראל:

לא כדאי להציג רק מטרה אחת, כי הבעיה יותר רחבה. הנגיד אולי ממלא את תפקידו נכון כאשר הממשלה קובעת קביעת אינפלציה של 4%.

ניסים דהן:

בשנת 1998 היא קבעה בין 7% ל-10%, והוא הוריד את זה ל-4% לפני כחודש.

סמדר אלחנני:

הממשלה קבעה.

יהודה הראל:

הבעיה היא יעד הצמיחה שהוא יעד של צמיחה שלילי לנפש.

ניסים דהן:

זה כתוצאה מהריבוי הטבעי.

יהודה הראל:

חיים אורון אמר שהממשלה אחראית, אני רוצה להזכיר שגם הכנסת אחראית, ובתוך הכנסת ועדת הכספים אחראית. במצב שנוצר במדינה ובמצב החזוי שיגיד שהתחזיות לא יתממשו בכיוון השלילי, אני חושב שלוועדה הזאת יש אחריות מעבר לאחריות הקואליציוניות והאופוזיציוניות. בגלל זה אני יודע מה סמכויות הוועדה. אני חושב שבהחלט בסמכותנו לבקר ולהציע, ואני מציע לקיים את הדיון הזה גם בלי שר האוצר. אני מרגיש ממה שאני שומע שיכולה להתגבש כאן המלצה, ויש משקל גדול להמלצה הזאת או ההמלצות. אני מציע להקדיש מספר שעות לדיון קל עם נסיון להגיע להמלצות.

אחמד סעד:

אני תומך בהצעה לדיון מיוחד עם שר האוצר על הדרדרות המצב הכלכלי, ועכשיו במיוחד. יש לי הצעה לסדר בקשר למס רכוש. מאז התחלת המושב היתה החלטה של היו"ר שזה יהיה בהקדם האפשרי, בתוך שבועיים. אנחנו כבר חודש וזה עוד לא מונח על השולחן. אני חושב שמספיק זמן טיפלנו בעניין הזה ויש להעמיד את העניין על השולחן.

היו"ר מיכאל קליינר:

אני גם לא אהבתי את הדברים שאמר הנגיד, אבל אני חושב שהם נבעו מלחץ טבעי כאשר אתה עושה צעד נכון.

ניסים דהן:

איזה צעד נכון?

היו"ר מיכאל קליינר:

אני מדבר על הצעד האחרון. כאשר יש שריפה הנגיד הוא זה שצריך לכבות אותה. הנגיד הוא לא זה שגרם לאש. מי שגרם לאש זה אלה שלחצו אותנו לחץ להוריד את הריבית בצורה בלתי סבירה. אם לא היתה ההורדה הזאת של האחוז וחצי אז לא היתה ההתפרצות הדולרית המטורפת שהיתה.

ניסים דהן:

הוא אמר שההתפרצות הדולרית היתה בגלל אסיה.

היו"ר מיכאל קליינר:

ראש הממשלה ושר האוצר הורידו את הריבית לאחד וחצי עם העיסקה של ה-4% והורדת השיפוע. הירידה הזאת הביאה את הריבית הראלית למצב שלי היה ברור שההורדה הזאת תביא לעליית הדולר ולהתפרקות השקלים. פשוט הפסיק להיות כדאי להחזיק שקלים. אם הוא לא היה מעלה את הריבית הוא היה מועל בתפקידו. אם יש דבר שפוגע בשכבות החלשות זה אינפלציה. התעשיינים עושים ממנה רווחים. לכן צריך לקחת את התגובות שלהם בפרופורציה. השכבות החלשות באינפלציה משלמים מס. מכיוון שיש לו עיקרון של אי התערבות, התפקיד הלגיטימי של הנגיד זה הריבית. הציפיות האינפלציוניות לפני שהתחיל המשבר הדולרי היו 5%. היום הציפיות האינפלציוניות הן 9%. הוא הוריד את זה קצת יותר מידי ולכן היתה בריחה של אנשים לדולר. אם הוא לא היה מעלה את 2% האלה פשוט הר השקלים היה מתמוטט, היו רצים גם לצמודים, היו רצים גם לדולר ואלוהים יודע לאן היינו מגיעים.

אברהם הירשזון:

הוא יודע כבר שנתיים שזה מה שיהיה כאשר הוא יאבד את האיזון הזה?

היו"ר מיכאל קליינר:

לא, אני חושב שההתפרצות הדולרית היתה בלתי צפויה ונבעה גם ממצב עולמי. אני רוצה להזהיר שאם אנחנו היום נפגע במעמדו של הנגיד ונביא לצעדים מצידו, ירד הרייטינג של מדינת ישראל. אם הרייטינג של מדינת ישראל ייפגע אנחנו נגיע פה לאסון כלכלי ולאבטלה המונית. אני חושב שאי אפשר לקבל החלטות בלי לשמוע את הנגיד. אני מציע כן לעשות דיון כלכלי וכן להזמין את הנגיד.

אברהם הירשזון:

אי אפשר לעבור על זה לסדר היום.

חיים אורון:

אני מבקש לקיים דיון עם שר האוצר.

היו"ר מיכאל קליינר:

אנחנו רוצים דיון כלכלי, רציני ומזמינים את שניהם.

שלום שמחון:

בהנחה שיש הגיון בדברים שאתה אמרת, שהנגיד מתקפל והוריד את הריבית, אז ממילא הוא איבד את העצמאות שלו. אם הוא ממילא איבד את העצמאות שלו אז מה שוועדת הכספים היתה צריכה לעשות היום זה לגמור את החוק של אברהם (בייגה) שוחט.

היו"ר מיכאל קליינר:

הוא עשה עיסקה, מותר לו. הוא קיבל בשביל זה כל מיני דברים שהיום מסתבר שלא היה להם ערך, אבל הוא קיבל בשביל זה יעד אינפלציה של 4%. הוא קיבל בזה הורדת הרצועה, שכרגע זה חסר משמעות. לפני שנה הסברת שזה יידבק למטה.

אברהם (בייגה) שוחט:

זה היה שנה קודם כבר למטה. אם הפיחות היה עומד על 4, גם לא היתה אינפלציה. זה שיעור שאפשר לספוג. זה היה פיחות ראלי אמיתי, כי הרי זה לא קו אלכסוני. נניח שמישהו יכול לספוג 8% אבל הוא לא יכול לספוג 16%, אז כל ה-8% השוליים נכנסים למחירים. זאת בדיוק הנקודה שלנו.

חיים אורון:

עד אוקטובר זה עלה ב-5 ולא קרה כלום. ברגע שהלכו על יותר הם גם סגרו את ה-5 כל השנה וגם עכשיו חטפו את ה-20%, שזה לפחות 10% במחירים, והעלו את המחירים.

היו"ר מיכאל קליינר:

רוב הקהילה האקדמית תומכת בו.

אברהם (בייגה) שוחט:

מה פתאום.

חיים אורון:

להטיל 2% ריבית זה גליוטינה יותר קשה מכל הדברים, אבל אצלך זה כתוב כהתערבות לגיטימית.

היו"ר מיכאל קליינר:

זה הפיך.

שינויים בתקציב.

מיכאל קליינר:

בקשה מספר 294.

ה' בלינדה:

מדובר בהעברה של 8 וחצי מיליון שקל ממימון והשתתפות בלווין עמוס למימון חוק האזרחים הוותיקים. ועדת הכספים בחודש יולי החליטה שהמשק יתחלק עם קופת המדינה ביחס של שני שליש ושליש. היחס של המדינה זה 18 וחצי מיליון שקל. 10 מיליון שקל הועברו עם קבלת ההחלטה של ועדת הכספים, 8 וחצי מיליון שקל מועברים עכשיו. במקור הוא תקציב שיועד להשתתפות במימון הלווין עמוס.

היו"ר מיכאל קליינר:

אושר. בקשה מספר 311.

דן זייצ'יק:

הפנייה נועדה לבצע שינויים פנימיים במשק המים. עכשיו צריך להגדיל את התקציב של מערכות המידע.

היו"ר מיכאל קליינר:

אושר.

ד' בראון:

מדובר על שינויים פנימיים בתקציב משרד החוץ, כולל הכשרת רזרבה להתייקרויות של המשרד לכיסוי ההוצאות במט"ח בעקבות השינויים האחרונים בשערי המטבעות.

היו"ר מיכאל קליינר:

אושר. על בקשה מספר 303 היתה התייעצות סיעתית על מימון השמירה במזרח ירושלים. אושר.

היתה התייעצות סיעתית על שינויים פנימיים בבית דגן. אושר.

היתה בקשה של ח"כ שלום שמחון לעכב את התקשורת.

ה' בלינדה:

מדובר בשינויים בתקציב משרד התקשורת שנועדו לממן את תערוכת טלקום 1998.

היו"ר מיכאל קליינר:

אושר.

4. תקציב משרד העבודה והרווחה לשנת 1999

יגאל בן שלום:

תקציב 1999 של משרד העבודה והרווחה הוא תקציב שמסתכם ב-3.4 מיליארד שקל.

ניסים דהן:

אני רוצה לבקש מהשר וגם מצוות המשרד, לפני שאנחנו שומעים סקירה על שנת 1999, לשמוע מה קרה ב-1998 עם התוכנית המפורסמת של "ילדים ונוער בסיכון". זאת היתה תוכנית גדולה, יפה ומפורטת.

היו"ר מיכאל קליינר:

אני מציע שהשר במסגרת הסקירה שלו יתייחס גם לנושא החשוב הזה.

יגאל בן שלום:

התקציב מבטא את המגמות המרכזיות של המשרד הן בתחום הרווחה והן בתחום העבודה.

ניסים דהן:

כמה היה המקדם משנת 1998 לשנת 1999 במשרד?

יגאל בן שלום:

התקציב מבטא תגבור תקציבים בנושאים מרכזיים שסיכמנו עם שר האוצר מחד גיסא, ומחסור תקציבים מאידך גיסא. לגבי התגבור אני מניח בפניכים את הדף שכתוב עליו תגבור תקציבים, שבו סיכמנו סיכומים מוקדמים עם האוצר. בנוגע לתוכנית של הילדים בסיכון לשנת 1998, קיבלנו את הכסף רק בסוף השנה, למרות שאתם אישרתם את זה בינואר. סוכם על תגבור של אוכלוסיית המפגרים והנכים בסך של 8.9 מיליון שקל, וסוכם על תגבור של קציני מבחן. יש כאן הישג חשוב לפנימיות למפגרים שבהן הקטנו את הקבוצות של מדריך לכל 8 חוסים במקום 12 שהיה עד היום. אנחנו תגברנו, בתיאום עם האוצר, את התקציב להכשרה מקצועית כבר בשנה שעברה בתוספת של 30 מיליון שקל לקורסים והכשרה מקצועית, וזאת על מנת להקטין את מימדי האבטלה. בחודשיים האחרונים כל המספרים בתחום של האבטלה וההתייצבות זה בגלל הפעולה שלנו בתחום של הכשרה מקצועית בכלל. הכנסנו קרוב ל-15 אלף מובטלים למעגל קורסים והסבות מקצועיות.

יהודה הראל:

איזה אחוז מהם התחילו לעבוד?

יגאל בן שלום:

אנחנו הפעלנו מערכת חדשה כך שלפחות 75% יכנסו למעגל העבודה.

היו"ר מיכאל קליינר:

מה עם המקצועות?

יגאל בן שלום:

למרות התחייבות מפורשת של שר האוצר וראש הממשלה הרי את שלב ב' של ילדים בסיכון שזה עוד 75 מיליון שקל ב-1999 לא הצלחנו לקבל, ועל ידי זה לא נוכל לטפל בעוד 60 ישובים. אנחנו הכנסנו 58 ישובים בתוכנית ילדים בסיכון והגשנו דו"ח לחברי הוועדה.

אברהם שוחט:

ה-75% הראשונים נכנסו לבסיס?

יגאל בן שלום:

כן, אבל אין תוספת.

יצחק כהן:

בנושא כזה קריטי אני מבקש להחזיר את הספר לאוצר.

יגאל בן שלום:

הממשלה פתחה 50 מעונות יום ברחבי הארץ, וחסר לנו בתקציב 17 מיליון שקל למימון החזקתם. השיטה היא שמשרד השיכון בונה במקומות חדשים, בדרך כלל, והמוסד מתקצב את ההחזקה של הילדים.

דבר נוסף שאנחנו צריכים לתת זה עובדים סוציאליים בבתי דין למשפחה, וזה על פי חוק. חסרות לנו 12 משרות, וזה בניגוד לחוק. חסר לזה 1 וחצי מיליון שקל. לנו אין תשובה לנושא הזה, ואנחנו חייבים לתת תשובה בנושא הזה. אנחנו מבקשים את ועדת הכספים לסייע לנו בנושא הזה.

התברר לשר העבודה והרווחה, על פי המועצות האיזוריות, שיש מצוקה גדולה בנושא של הסעות של נכים ושל קשישים, דבר שלא מתקצב היום בתקציב. זה נושא חדש, ואנחנו רוצים לתקצב כדי שאפשר יהיה לתת לפעולות שם.

שר העבודה והרווחה אלי ישי:

המרחקים בין המוסדות לישובים עצמם מחייבים סיוע מסויים בהסעות. אני מוכן להתחיל לתת את הכסף מהתקציב שלי, אבל אני מבקש את הכסף מהאוצר.

יגאל בן שלום:

דווקא במוסדות הפרטיים למפגרים מצאנו יחד עם האוצר תקציב על מנת שיהיה מטפל אחד לשמונה מפגרים, שזה שיפור משמעותי. היה עד עכשיו 1 ל-12. במעונות הממשלתיים חסר לנו תקציב לעשות את אותו דבר כמו במעונות הפרטיים.

דבר נוסף שחסר לנו זה הנושא של נוער תעשייתי. באגף להכשרה מקצועית אנחנו מטפלים בנוער תעשייתי, והשנה היתה הרשמה מוגברת לנוער תעשייתי בכל המגזרים, בעיקר במגזר הערבי בצפון. התחלנו גם להכשיר נוער תעשייתי שלומד בבתי ספר תעשייתיים במגזר החרדי. מדובר בכמות קטנה של בין 300 ל-400 תלמידים.

אופיר פינס-פז:

למה לא מעבירים את זה למשרד החינוך?

יגאל בן שלום:

כל הנוער שאני מדבר עליו הם נפלטי משרד החינוך. אנחנו לא מתחרים במשרד החינוך. שר העבודה והרווחה הצהיר אצל שר האוצר שאם משרד החינוך קולט אותם אז אין לו שום בעיה. אנחנו קולטים רק נערים שמשרד החינוך לא קלט אותם. העדיפות הראשונה זה משרד החינוך, וחטר לנו בנושא הזה 18 מיליון שקל.

הכנסת חוקקה את חוק שיוויון הזדמנות בתעסוקה למוגבלים. יש חוק ויש ועדה פנימית שהקמנו ליישום החוק. היישום של העלות של תעסוקה למוגבלים זה ה-15 מיליון שקל, שזה לא מתקצב. לא מצאנו שום דרך לתקצב את זה בתקציב.

יש כמה דברים קטנים שהיינו רוצים לתגבר אותם, כמו למשל הקהילות הטיפוליות שעברו מרשות לסמים לטיפול משרד העבודה והרווחה. לא מטפלים בהם. יש לנו מיטות בקהילות הטיפוליות שהן אינן תפוסות, ויש צרכני סמים שאי אפשר לשים אותם בגלל שיש תקציב במיטות הללו. אנחנו צריכים תגבור של 2 מיליון שקל על מנת לשים צרכני סמים בקהילות הטיפוליות.

אופיר פינס-פז:

אתה רוצה שנמצא לך את הכסף בתקציב שלך?

יגאל בן שלום:

הנושא האחרון הוא טיפול בפנימיות תורניות. יש גידול טבעי של כ-2000 תלמידים בפנימיות תורניות. מאחר ואין תקציב לנושא, הורדנו את התעריף פר תלמיד מ-480 שקל ל-290 שקל.

חיים אורון:

גידול מכמה לכמה?

יגאל בן שלום:

מ-10 אלפים ל-12 אלף. זה היה הגידול הטבעי, ואין כיוון לנושא הזה כי גידול טבעי לא מוכר בפנימיות תורניות. דבר נוסף שעשינו הוא שהעברנו על פי בקשת משרד הבריאות ובקשת משרד האוצר את הטיפול באוטיסטים מתבגרים לטיפול משרד העבודה והרווחה. החל מראשון בינואר אנחנו מטפלים באוטיסטים בהיקף של 12 מיליון שקל, וזה עבר במשרד העבודה והרווחה. הוספנו תקציב של 4 מיליון שקל לנושא הזה.

שר העבודה והרווחה אלי ישי:

אין ספק שבראש סידרי העדיפויות של המשרד זה הנושא של ילדים בסיכון. זהו פרויקט יוצא מן הכלל, מבורך וחיוני, וחבל שהוא לא נעשה לפני הרבה שנים. אנחנו חייבים להתמקד על זה בכל הכוח. כמובן שחטר פה עוד 75 מיליון שקל לבסיס. הובטחו לנו 150 מיליון שקל בבסיס התקציב לשנת 1999.

יש עוד נושאים שהמנכ"ל דיבר עליהם, כמו תחום המפגר שבו השגנו מדריך לשמונה במקום ל-12. זה הישג חשוב מאוד, לדעתי. נקודה נוספת היא הנקודה של ההכשרה המקצועית של בני נוער. היתה לי ישיבה עם שר האוצר ואמרתי לשר האוצר בצורה הכי ברורה שאין פה תחרות בין משרד העבודה ומשרד החינוך. כל התלמידים שנמצאים במשרד החינוך, אין לי בעיה שישארו במשרד החינוך, אבל נוער שנפלט ומגיע למשרד העבודה והרווחה ולומד מקצוע טוב במסגרת עבודה, שישאר במסגרת המשרד של עבודה ורווחה. אותם בחורים שנשרו ממערכות החינוך, או שהם בעבודה ורווחה או שהם בפשע. אם הם הולכים לפשע אז זה כל הדברים הנוראים ביותר שיש. אם אנחנו קולטים

אותם במסגרות של משרד העבודה והרווחה אנחנו מצילים אותם.

פנו אלינו ראשי רשויות במגזר הערבי, הדרוזי והבדואי, פנו אלינו גם רשתות עמל ואורט, וביקשו שנמצא להם מסגרות של בתי ספר. היה דיון עם האוצר. האוצר נתן את הסכמתו וכתוצאה מכך קלטנו את התלמידים האלה במסגרת עבודה ורווחה. זה ברור שאי אפשר לשלם להם גם בחינוך וגם בעבודה ורווחה. לכן המטרה והמגמה היא שאם הוא נמצא בחינוך והוא עבר לעבודה ורווחה על פי חוק, אז ראשי הוא או הוריו לבחור בדרך של מסלול מסויים, ואם הם בחרו במסלול של משרד העבודה ורווחה והכשרה מקצועית אז אנחנו צריכים לקבל את התקציב לכך.

אופיר פינס-פז:

אני חושב שבאיזה שהוא מקום הנגיד צדק בביקורת שלו עליך, אדוני השר. הוא אמר שאם אתה דואג למובטלים באמת, אז תיקח מכל תקציבי הסיוע שאתה נותן פה לכל עם ישראל ותעביר כסף לתשתיות.

גם המנכ"ל העלה פה שורה של דרישות שהן באמת לגיטימיות וצודקות. שאלתי אותו בבדיחות אם הוא רוצה שאני אמצא לו את התקציב. אם הוא רוצה אז אני אעשה את זה בשתי דקות, לא בגלל שאני כזה מומחה, אלא משום שאני חושב שסידרי העדיפויות של המשרד בתחומים מסויימים מעוותים. לדוגמה, אני מוותר על ה-60 אלף שקל שאתה נותן לנוער העובד בשביל ה-5 מיליארד שאתה נותן לכל האחרים. אני חושב שחלק מסידרי העדיפויות של המשרד לא נכונים ומעוותים. לו אני הייתי צריך למצוא את הכסף שחסר, הייתי מוצא אותו בשתי דקות.

בנוגע לשביתה במשרד העבודה והרווחה, אני חושב ששר העבודה והרווחה ובוודאי מנכ"ל משרד העבודה והרווחה צריך להחליט האם הוא מנכ"ל או יו"ר ועד העובדים. אני חושב שהוא לא החליט ואני אומר לכם את זה במלוא האמיתיות. אני בדקתי את העניין עם בעלי מוסדות, בדקתי את העניין עם האוצר ובדקתי את העניין עם ועד העובדים. אני מכבד את ועד העובדים, אבל אני חושב שמנכ"ל משרד העבודה לא יכול לעמוד מנגד ולאפשר לכל המוסדות שלו שקשורים איתו, שחיים מכף ידו, שאתה יודע את מצבם טוב ממני, לשבות. הרבה מהמוסדות פנו אלי על מנת שאני אעזור להם לקבל עוד מימון, לכן אלה לא דיבורים בעלמא. יש פה בעיות אמיתיות בכל המוסדות האלה, שמי שסובל זה האוכלוסייה שאתה דואג לה, ובצדק, זה תפקידך לדאוג לה.

צריכים לבוא לעובדים של משרד העבודה ולהגיד להם שיש גבולות משחק. אם אומר לי שר האוצר ואומר לי החשב הכללי של האוצר שהוא מחכה רק לבקשה של שר העבודה ושל מנכ"ל משרד העבודה שיודעו שהאוצר מתבקש להעביר את הכסף, אז תוך שניה הכסף עובר. אבל אם שר העבודה והמנכ"ל הם ראשי ועד העובדים, אז אני שואל למי הנאמנות הראשונה שלהם, לציבור שלהם, או לציבור העובדים שלהם. אגב, ההכרעות לא קלות. אני מודה שגם אני לא הייתי בחפץ לב נוטש את העובדים, כי הדרישות שלהן צודקות, אבל יש גבול לכמה שימוש ציני עושים במפגרים, בנכיס ובמוגבלים. יש לעניין הזה גבול ואתם צריכים להגיד שהם עברו את הגבול.

הוועדה הזאת העבירה במשך כל שנה סכום של כ-45 עד 50 מיליון שקל למוסדות הרווחה בתיאום עם משרד העבודה והרווחה. השנה החליט שר האוצר שהוא לא מעביר את הסכומים האלה יותר. האם אתם מודעים לזה?

שר העבודה והרווחה אלי ישי:

כן.

אופיר פינס-פז:

שר האוצר אמר לי שהוא מעביר את הכסף לא דרך הוועדה אלא דרך המשרדים. לי

אין בעיה עם כבוד, אבל אני רוצה לשאול את שר העבודה, האם באמת האוצר העביר את הסכומים האלה דרך המשרד?

שר העבודה והרווחה אלי ישי:

לא.

אופיר פינס-פז:

אני בעד לעצור את הדיון ולא להמשיך, כי את כספי 1998 עוד לא העבירו.

ניסים דהן:

מה שטוען האוצר הוא שהוא יסכים להעביר את זה לתוך תקציבי המשרדים, ועל זה אנחנו מתקוממים.

אופיר פינס-פז:

לי אין בעיה, העיקר שהכסף יגיע.

ניסים דהן:

הוא רוצה את זה מתוך תקציבי המשרדים.

אופיר פינס-פז:

אני מציע להפסיק את הדיון, לעשות משבר ולבוא מחר.

ניסים דהן:

יש כאן בקשה לשינויים בתקציב של משרד העבודה והרווחה.

מירב שביב:

עיקר הפנייה היא לשינויים פנימיים. אין פה דברים מיותרים. יש פה הפרדה לכווננויות ושכר עידוד תקציבי שכר.

אופיר פינס-פז:

יש פה מוקשים או שזה רק עידכונים?

מירב שביב:

זה ממש בשוליים.

אופיר פינס-פז:

אני מציע לאשר את זה.

ניסים דהן:

אושר.

פיני בדש:

עשינו אז שינוי בתנאים של קבלת דמי אבטלה, האם יש לכם נתון כמה כסף נחסך בשיטה הזאת?

שר העבודה והרווחה אלי ישי:

מחר יהיה פה נציג הביטוח הלאומי והוא יתן את התשובות.

לגבי השאלה של נגיד בנק ישראל, אני מכבד מאוד את נגיד בנק ישראל. אני מעריך מאוד את האישיות שלו. הוא בחור מוכשר, רק שאני מצטער מאוד שהוא נכנס לפאניקה והוא יורד להתקפות ברמה האישית. אני לא אתיחס כמובן להתקפות האישיות, אלא אני רק אומר שבמדיניות המוניטרית שהוא פעל בה, בניגוד להחלטת הממשלה, אז שלא יתערב בממשלה במדיניות הפיזיקאלית שהיא עשתה, מה שאף ממשלה לא עשתה מקום המדינה עד היום.

קיצוץ של 11 מיליארד שקל בשנתיים, מעולם לא היה דבר כזה. הוא האחרון שיכול להטיף מוסר למדיניות פיזיקאלית שנוקטים בה כל משרדי הממשלה. לגבי המדיניות המוניטרית, אני אומר שהממשלה קיבלה החלטה בשנת 1998 על יעדי אינפלציה של 7-10 אחוז. הגבול התחתון הוא 7%. מה שהנגיד עשה הוא הוריד את הריבית ל-4%. הוא חנק את המשק והוא לא נתן שום סיכוי לצמיחה בכלל. אני מציע לאותו גוש שיפעל על פי החלטות הממשלה ובהתאם למדיניות של הממשלה ויגרום לצמיחה במשק.

יצחק כהן:

ההחלטה היא להחזיר את הספר לאוצר ולחזור עם התיקונים וההתחייבויות.

ניסים דהן:

יש עוד שינוי פנימי במשרד הבריאות.

נ' מיכאלי:

זה טיפול חולי נפש בקהילה. אנחנו מעבירים את הרזרבה.

ניסים דהן:

מאושר. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:50